

Udviklingsstrategi for Integreret LAG Gribskov-Halsnæs

Generelle oplysninger om den lokale aktionsgruppe

- 1 *Navn på lokal aktionsgruppe (ansøger)*
LAG Gribskov- Halsnæs
- 2 *Angiv om aktionsgruppen er en LAG, FLAG eller integreret LAG/FLAG*
Integreret LAG/FLAG
- 3 *Afgrænsning af aktionsgruppens geografiske område (kommuner, evt. øer samt region)*
Den geografiske afgrænsning er Gribskov og Halsnæs kommuner
- 4 *Aktionsgruppens adresse*
c/o Peter Plant, Torupvejen 98, 3390 Halsnæs
- 5 *Aktionsgruppens CVR nr.*
43339338
- 6 *Aktionsgruppens Nemkonto nr.*
84015462082
- 7 *Aktionsgruppens telefon nr.*
61273827
- 8 *Aktionsgruppens e-mail*
she@stinehelles.dk – fra 1.2.23: stine@lag-gribskovhalsnaes.dk
- 9 *Forperson for bestyrelsen*
Peter Plant
- 10 *Forpersons adresse*
Torupvejen 98, 3390 Halsnæs
- 11 *Forpersons telefon nr.*
26306657
- 12 *Forpersons e-mail*
peter@roejle.dk

Underskrift jf. standardvedtægter:

Peter Plant, formand Rikke Njust, næstformand | Leif Jakobsen, kasserer

Lokal udviklingsstrategi for den integrerede LAG – FLAG Gribskov-Halsnæs

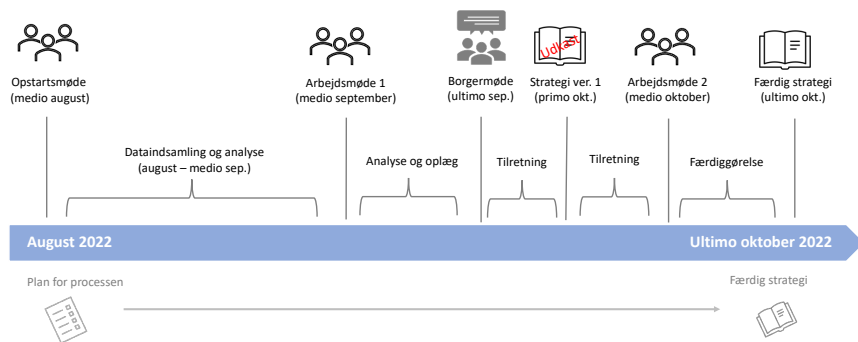
Indledning

Strategien for "Integreret LAG/FLAG Gribskov-Halsnæs 2022-2027" omfatter det geografiske område for Halsnæs Kommune og Gribskov Kommune. Der er tale om en integreret LAG/FLAG, idet fiskerierhverv i Gilleleje danner grundlag for, at der i Gribskov Kommune både er LAG (Lokal Aktions Gruppe) og FLAG (Fiskeri Lokal Aktions Gruppe). De fiskerispecifikke forhold i analyse samt i målsætningerne er specificeret.

Af hensyn til læsevenligheden i strategien benyttes "LAG" som den gennemgående beskrivelse for "Integreret LAG/FLAG Gribskov-Halsnæs".

A 1 Processen for udarbejdelse af strategien

Strategien er udarbejdet gennem en inddragende proces i perioden august til november 2023. I figuren herunder illustreres hele strategiprocesen. Som det fremgår, er strategien udarbejdet i en proces, hvor de valgte konsulenter indhentede viden fra relevante aktører og fra rapporter, statistikker mv. Den

indhentede viden blev præsenteret og drøftet med LAG-bestyrelsens strategiudvalg to gange i strategiperioden (foruden et opstartsmøde). Derefter blev hele LAG-bestyrelsen inddraget og strategien blev færdiggjort.

Midtvejs i processen blev afholdt borgermøde, hvor udkast til strategi blev drøftes med inviterede borgere fra lokalområdet. Input fra borgermødet, fra gennemførte interviews og fra LAG-bestyrelsen har kvalificeret strategien og har bidraget til at sikre legitimitet i lokalområdet. Inden den endelige aflevering af strategien gennemføres høringsproces i de to kommuner, Region Hovedstaden og blandt LAG'ens medlemmer.

Der er gennemført følgende interviews i strategiprocesen:

Aktør og interviewform	Interview-person(er)
1 Fokusgruppe i Gribskov Kommune/Center for Erhverv, Fritid og Kultur	Christell Thielke (afbud fra Vibeke Steen og Lena Bodnia)
2 Fokusgruppe i Halsnæs Kommune/ Kultur, Idræt, Demokrati og Erhverv og Idrætshallerne	Camilla Vange Mynster, Ann Louise Hasselbalch og Inge Ibbi Bak
3 FLAG fokusgruppe	Per Klug, Jan Nordahl, Lasse Nordahl, Morten Ringsted og Jørgen Petersen
4 Interview Halsnæs Ungeråd	Zenia Foldager
5 Interview Gribskov Ungeråd	Kenneth Poulsen
6 Interview Nationalpark Kongernes Nordsjælland	Per Kølster
7 Interview Frivilligcenter Helsingø	Lisa Tange
8 Interview Frivilligcenter Halsnæs	Laila Rømer Svendsen
9 Interview VisitNordsjælland	Annette Sørensen
10 Interview Lokal videnperson	Børge Sørensen
11 Interview LAG Bestyrelsen	Peter Plant

A Den lokale godkendelsesprocedure er gennemført som følger:

- 2
- 23. november 2022 – endelig godkendelse af strategien i bestyrelsen for LAG Gribskov-Halsnæs
 - 24. november til 8. december 2022 – høring i Gribskov og Halsnæs Kommune samt Region Hovedstaden. **Høringsbrev samt hørings svar er vedlag som bilag**
 - 8. december til 22. december 2022 – høring blandt LAGens medlemmer. **Høringsbrev samt hørings svar er vedlag som bilag.**

B **Beskrivelse af den lokale aktionsgruppe**

B1 Den lokale aktionsgruppe

Aktionsgruppen vil bidrage til den lokale udvikling ved hjælp af LEADER-principperne, der tilstræber at sikre høj grad af samarbejde og at projekterne er vokser ud af lokale initiativer og er forankrede i lokalsamfundet.

Områdebaseret tilgang

Vi ønsker, at tilskud fra LAG puljen skal tilgodese aktiviteter og projekter, der tager udgangspunkt i og som fremhæver og udnytter de stedbundne kvaliteter, der findes i Halsnæs og Gribskov kommuner. Området kendetegnes geografisk ved store skovarealer, søer og kystlinjer mod hav og fjord. Geografien giver os således mange kvaliteter, der kan være aktiver for såvel øget bosætning, flere oplevelsesøkonomiske aktiviteter, samt andre erhverv, der bygger på stedbundne kvaliteter og viden.

Bottom up-tilgang

Inddragelse af alle borgere og erhvervsaktører i LAG'ens område. Vi har allerede mange gode ambassadører blandt tidligere tilskudsmodtagere, og med deres hjælp vil vi fokusere på at skabe mere lokalt forankret udvikling.

**Finansieret af
Den Europæiske Union**

Generelt vil vi – bestyrelse og koordinator - optræde lydhøre og åbne, være synlige og til stede i uformelle såvel som formelle fora, sådan at vi inviterer til, at initiativrige borgere og erhvervsdrivende oplever, at det er let at komme i dialog med LAG.

Endelig vil vi aktivt opsøge relevante aktører, som vi ikke tidligere har samarbejdet med. I det omfang, vi registrerer konkrete barrierer for disse aktørers mulighed for at beskrive deres projekt, vil vi bistå med dette, ud fra en betragtning om, at gode ideer og udvikling af lokalsamfundet ikke skal begrænses af manglende projekterfaring.

Tværasektoriel tilgang

De kommunale indsats har naturligt nok et stort fokus på bosætning og her er der særligt fokus på at tiltrække og fastholde den yngre del af befolkningen. Det kan ske ved at udvikle områder, aktiviteter og tilbud, der er attraktive for børnefamilier og på tværs af traditionelle sektorer.

Nye aktiviteter i LAG-regi kan supplere kommunale initiativer, således at den lokale udvikling drives i et koordineret samspil mellem civilsamfund og kommune. Dette kan gøres gennem centrale kontakter, der er tæt på, og som eventuelt kan hjælpe potentielle ansøgere med at formulere projektidéen, sådan at det enkelte projekt også arbejder på tværs af sektorer. LAG-bestyrelsen vil samarbejde med projektets ejere med henblik på, at sikre overensstemmelse med LAG-strategiens indsatsområder.

Innovative strategier

Bæredygtig udvikling er afgørende for LAG'en område og alle ansøgere skal forholde sig til dette. Bæredygtighed forstås bredt og i tråd med EU's taksonomi for bæredygtig udvikling. Vores fokus vil være på sociale, økonomiske, kulturelle og miljømæssige forhold. For at opnå støtte skal projektet beskrive, hvorledes disse bæredygtighedsområder er integreret i projektets aktiviteter.

B2 Aktionsgruppens netværk og samarbejdskapacitet

Aktionsgruppen har gennem årene haft god kontakt til en række forskellige interessentgrupper i lokalområdet. I den kommende periode vil denne indsats fortsætte og udvides til en endnu bredere kontakt i de tilfælde, hvor det giver mening i forhold til at efterleve strategiens indsats. For eksempel vurderes det, at unge og frivillige kan bidrage med at skabe liv og trivsel i området for en befolkningsgruppe, der ikke tidligere har været så meget fokus på.

Lokale partnerskaber

Aktionsgruppen prioriterer samarbejde med andre lokale aktører, med hvem der er et tydeligt værdifællesskab, og hvor der kan etableres fælles tværgående projekter. Det betyder, at vi aktivt vil arbejde for at bidrage til og at skabe nye partnerskaber, der kan udvikle området.

Vi ser Halsnæs Kommune og Gribskov Kommune som vigtige samarbejdspartnere ligesom vi aktivt vil opsøge andre aktører, netværk og organisationer, der allerede er etablerede i de to kommuner, med henblik på at skabe udvikling i fælles projekter, hvor LAG/FLAG kan være én blandt flere partnere.

Netværkssamarbejde

I lighed med lokale partnerskaber deltager vi gerne i netværkssamarbejder, der rækker ud over vores eget område. Både i form af projekter, der binder områderne sammen for borgere og gæster, men også

udviklingsprojekter, hvor kendskab, videndeling og kompetenceløft blandt en gruppe aktører lykkes bedst i et større projekt, med økonomisk bidrag fra flere puljer.

I Gribskov og Halsnæs kommuner findes forskellige organiserede netværk for erhverv og for frivillige indsatser. Blandt de lokale erhvervsnetværk, har nogle specifikt fokus på fødevarer, handel eller turisme. Ligeledes er der frivillige kulturelle og sportslige netværk, som kan være relevante samarbejdspartnere for LAG.

Samarbejdsprojekter

Vi ser et potentiale i at deltage i projekter, der rækker ud over de økonomiske rammer, som ansøger og LAG tilsammen kan mobilisere. Derfor ser vi gerne ansøgninger, hvor LAG-tilskud udgør en delmængde af den samlede finansiering, eller hvor LAG-tilskud bidrager til en defineret del af et større projekt. Her hentydes specifikt til finansiering af projekter, der allerede har modtaget eller i dialog om støtte fra landsdækkende eller internationale fonde.

Halsnæs Kommune og Gribskov Kommune er væsentlige samarbejdspartnere, fordi mange lokale projekter kan styrkes ved tæt samspil mellem LAG og kommunal strategi og ressourcer.

Samarbejde med Region Hovedstaden kan eksempelvis ske gennem udvikling af EU-projekter med støtte fra EU's Strukturfonde.

Der er desuden flere øvrige aktører, der naturligt kan indgå som samarbejdspartnere i udvikling af nye initiativer. Eksempelvis Nationalpark Kongernes Nordsjælland, VisitNordsjælland, andre LAG'er, og relevante internationale partnere.

Diversitet

Diversitet i projekter og projektpartnere vil blive fremmet via det brede kontaktnet som LAGs bestyrelse repræsenterer - og ved at have fokus på projekt-ansøgers brede, lokale tilhørsforhold. Diversitet vil således blive reflekteret i de konkrete projekters indhold, mål og lokale forankring.

B3 Aktionsgruppens ressourcer og kompetencer

- Bestyrelsesmøder afholdes 6-7 gange årligt. I forbindelse med uddelinger er godkendelse/afvisning af ansøgninger mødets hovedtema, mens de øvrige møder har fokus på driftsforhold, opfølgning på økonomien, samt opfølgning på strategien. Møderne afholdes skiftende steder i LAGens geografiske område, og det tilstræbes at hvert møde kombineres med besøg på et støttet projekt.
- LAG Gribskov-Halsnæs har i perioden 2023-27 valgt at disponere de økonomiske ressourcer, så der er råd til at ansætte en fuldtids koordinator. Ansættelsen er gennemført i efteråret 2022 ved en fuldt transparent ansættelsesproces, med offentligt opslag og to samtalerunder. Koordinatoren tiltræder pr. 1. januar 2023.
- Administrations/projektmidler administreres af koordinator med reference til bestyrelsen. Der aflægges økonomirapport på alle bestyrelsesmøder. Der bogføres digitalt med direkte revisoradgang.
- Som fast punkt på bestyrelsesmøderne tages stilling til de deltagendes habilitet i forhold til punkter på mødets dagsorden. Koordinator er underlagt samme habilitetskrav som bestyrelsen, hvilket kontrolleres af formandskabet.

- Når der prioriteres mellem projekter, sker det på grundlag af den scoring, som hvert projekt har fået på alle prioriteringskriterier, samt evt. yderligere bemærkninger til afgørelsen. I tilsagns/afslagsbreve til ansøgere gøres i punktform rede for denne begrundelse.
- Bestyrelsen følger løbende med i opfyldelsen af de spor og mål, som er fastlagt i udviklingsstrategien. Der udvikles til dette formål en fast systematik, som gør det muligt at følge målopfyldelsen over tid og justere på prioriteringer og indsatser undervejs. Alle projekter tildeles desuden en kontaktperson blandt bestyrelsens medlemmer, som gennem løbende kontakt til projektet sikrer videndeling ind i bestyrelsen om udviklingen i de enkelte projekter.
- Bestyrelsen vil løbende overveje, om der er behov for at inddrage nye kompetencer i arbejdet, og i givet fald bruge muligheden for at opfordre nye profiler til at stille op til bestyrelsen ved den årlige generalforsamling.

B4 Aktionsgruppens vurdering af områdets potentielle ansøgere og aktører, og hvad der vurderes at ligge lokalsamfundet mest på sinde.

Lokalsamfundenes behov og prioriteringer vil løbende komme til udtryk og blive vurderet, både ifm de konkrete ansøgninger og ifm tilblivelsen af/opløbet til konkrete projekter. I denne proces vil LAGs bestyrelse og koordinator være opsøgende og aktive i form af sparring og uformelle kontakter allerede inden ansøgningen udarbejdes.

Lokalsamfundets stærkeste dagsordener er reflekteret i **den udarbejdede situationsanalyse, som er bilag til LAG Gribskov-Halsnæs' udviklingsstrategi.**

C Beskrivelse/analyse af området

- C1 I det følgende præsenteres en kort udgave af den situationsanalyse af områdets socioøkonomiske og geografiske situation, der foreligger som **selvstændig analyse i tillæg til strategien.**

Introduktion

Gribskov Kommune og Halsnæs Kommune er begge en del af Region Hovedstaden og er beliggende i Nordsjælland, omgivet af vand mod nord og vest og kommunerne Helsingør, Fredensborg, Hillerød og Frederikssund mod øst og syd. Der bor i gennemsnit 181 indbyggere pr. km² i Gribskov-Halsnæs. Til sammenligning bor der i gennemsnit 694 indbyggere pr. km² i Region Hovedstaden, hvilket dækker over store forskelle fra Frederiksberg med næsten 12.000 indbyggere pr. km² til Bornholm med 67 indbyggere pr. km².

Tabel 1: Areal og befolkningstæthed i Gribskov-Halsnæs (2022)

Kommune	Km2	Befolkningstæthed (indb. pr. km2)
Halsnæs Kommune	122	257
Gribskov Kommune	280	147
I alt	402	181

Kilde: Indenrigs- og Boligministeriets Kommunale Nøgletal 2022

Infrastruktur

Gribskov-Halsnæs er placeret i den nordlige del af Sjælland og strækker sig ud i Isefjorden mod vest og støder op til Kattegat mod nord. De største byer i området er Frederiksværk, Hundested, Helsingør og Gilleleje, som er forbundet af primære og sekundære veje. Halsnæs-Gribskov er et typisk bosætter- og pendlerområde, hvor indbyggerne pendler ud og ind af kommunerne for at komme på arbejde, hvilket stiller krav til især den trafikale infrastrukturens funktionsdygtighed. Halsnæs og Gribskov kommuner har siden seneste planstrategi været klimakommuner, hvilket stiller krav om sammenhæng imellem klimamålsætningerne og planerne for trafik og infrastruktur.

Trafik

Vejnettet i kommunerne består af hovedveje og mindre veje. Der kører tog fra Hillerød til Gilleleje, Tisvildeleje og Hundested og fra Helsingør til Gilleleje ca. 2-3 gange i timen. Toget stopper ved alle stationer undervejs. Bustrafikken er spredt ud over kommunerne men nogle områder har ikke direkte adgang til den offentlige busstrafik. Disse områder er til gengæld dækket af flexbusser. I Gribskovs kommuneplan beskrives en infrastrukturakse, der er et udtryk for en målsætning om, at større infrastruktur anlæg fortrinsvis skal placeres i eller imellem de tre kommunecentre Helsingør, Græsted og Gilleleje.

Elbiler vil i perioden 2023-2027 få stigende betydning i Gribskov-Halsnæs, som det er tilfældet i hele det øvrige Danmark. I 1. halvår af 2022 udgjorde elbiler og opladningshybridbiler 33,6 procent af det samlede bilsalg i Danmark, hvilket er en stigning i forhold til 1. halvår af 2021, hvor salget udgjorde 26,8 procent. Det stigende antal elbiler i Gribskov-Halsnæs stiller krav til ladestandere og i øvrigt samtænkning af rammerne for trafikale infrastruktur. I forhold til ladestandere til elbiler er der for nuværende seks offentligt tilgængelige ladestandere i Gribskov-Halsnæs-området. I udviklingen af en sammenhængende smart infrastruktur på trafikområdet, er det også vigtigt at have fokus på ladestandere til elcykler.

Internet

Overordnet set er udbygningen af internet i Gribskov-Halsnæs løbende blevet accelereret gennem årene. Der er dog fortsat lokationer i området med dårlig forbindelse, hvilket er en hæmsko for både bosætning og erhvervsudvikling. Der er arbejde i gang med at forbedre dækningen i udvalgte sommerhusområder. Der er relativ høj dækning af internet via kobbernet i de to kommuner, henholdsvis 88 pct. dækning i Gribskov Kommune og 94 pct. dækning i Halsnæs Kommune. For begge kommuners vedkommende er dækningen over landsgennemsnittet på 80 pct. Ift. dækningen af fibernet er der både mindre udbredelse og større variation mellem kommunerne. I Gribskov Kommune er der en dækning på 61 pct. mens der i Halsnæs Kommune kun er dækning på 21 pct. Begge kommuner ligger under landsgennemsnittet for fibernet.

Færger og havne

Gribskov-Halsnæs har to færgeoverfarter. Den ene sejler hver time (hver halve time i højsæsonen) mellem Hundested og Rørvig og er blandt de mest benyttede småfærger i Danmark. Den anden sejler mellem Kulhuse og Sølager i sommerperioden.

Uddannelse

I de to kommuner er der i alt 13 folkeskoler i 2022. Seks i Halsnæs Kommune og syv i Gribskov Kommune. Der er sket en betydelig stigning i udgiften til folkeskolen målt som beløb pr. elev. Således var udgiften pr. elev i 2007 på 58.208 kr. som gennemsnit i de to kommuner.

Foruden folkeskolerne er der i Gribskov-Halsnæs en række øvrige undervisningstilbud til børn og unge. Der er otte privatskoler – seks i Gribskov Kommune og to i Halsnæs Kommune. Dertil kommer et antal fri- og efterskoler. I Hundested ligger Sølager skole, der er opholdssted for unge i varetægtsurrogat. De unge bor på sikrede afdelinger og får undervisning i undervisningscentret.

Forsyning

Energiforsyning varetages forskelligt i de to kommuner: Fjernvarmeforsyning i Gribskov varetages af forskellig lokale fjernvarmeværker.

- Helsingør Fjernvarme, 1854 forbrugere, a.m.b.a. start 1960.
- Græsted Fjernvarme, 770 forbrugssteder, A.m.b.a., start 1964.
- Gilleleje Fjernvarme, 1400 forbrugere, a.m.b.a. start 1964.
- Vejby-Tisvilde Fjernvarme a.m.b.a., start 1996.

Halsnæs Varme A/S er en del af det kommunalt ejede Halsnæs Forsyning A/S. Selskabet forsyner omkring 14.000 borgere i Frederiksværk og omegn. Hundested Varmeværk er i færd med udvidelse af forsyningsområdet til en bredere geografi. I Ølsted er igangsat fjernvarmeprojekt for udfasning af naturgas.

Akutberedskab

Indbyggerne i Halsnæs-Gribskov hører til Nordsjællands Hospital, med hospitaler i Frederikssund, Hillerød og sundhedshuset i Helsingør. Nordsjællands Hospital varetager, som akuthospital i Planlægningsområde Nord, hovedparten af alle akutte indlæggelser via 1813 og en central visitation i akutafdelingen.

Områdets natur (inkl. udnyttelse/benyttelse)

Gribskov-Halsnæs rummer store og varierede naturarealer med hav og fjord, åer og kanaler, badestrande, klitter, skove, strandenge, moser, heder og søer. Sammenlagt er der ca. 85 km kyststrækning og store fredede arealer med offentlig adgang, hvilket giver mulighed for unikke naturoplevelser for borgere og gæster. I 2022 har Halsnæs Kommune sammen med Danmarks Naturfredningsforening rejst forslag om fredning af yderligere et 722 ha stort areal på Arrenæs. Gribskov og Halsnæs kommuner indeholder flere Natura 2000-områder, som er blevet udpeget på grund af det enkelte områdes indhold af væsentlige europæiske forekomster af særlige beskyttelsesværdige plante- og dyrearter og/eller naturtyper. De udpegede områder er Hesselø, Tisvilde Hegn, Melby Overdrev, Rusland, Gribskov, Gilleleje Flak og Tragten, Roskilde Fjord, havet og kysten mellem Hundested og Rørvig, Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose.

I Gribskov-Halsnæs ligger også dele af Nationalpark Kongernes Nordsjælland, der blev indviet den 29. maj 2018 og er Danmarks næststørste nationalpark. Nationalparken dækker arealer i Gribskov, Halsnæs, Hillerød, Fredensborg og Helsingør kommuner og omfatter nogle af landets artsmæssigt mest

mangfoldige løvskove, blandt andet Gribskov, samt Danmarks to største søer Esrum Sø i Gribskov Kommunes vestlige område og Arresø på grænsen mellem Halsnæs og Gribskov Kommune.

Særlige miljø- og eller klimamæssige forhold

Både Gribskov Kommune og Halsnæs Kommune har indgået en Klimakommuneaftale med Danmarks Naturfredningsforening. Aftalerne opstiller reduktionsmål på CO₂-udledningen med 2% om året for kommunerne som virksomhed. det betyder for de bygninger/anlæg, som kommunen driver. Eksempelvis administrative bygninger, skoler, daginstitutioner, ældrepleje, sportsanlæg og kulturinstitutioner.

Af CO₂-regnskabet 2019 fremgår, at Halsnæs Kommune som virksomhed har gennemført tiltag, som bidrager til CO₂-reduktionen. Den største bidragsfaktor til CO₂-reduktionen er, at Hundested Fjernvarme har reduceret naturgasforbruget grundet installationen af et solvarmeanlæg. Det er derfor reduktioner udenfor kommunens egne bygninger der er den primære årsag til faldet i CO₂-udledningen. Samlet set er CO₂-udledningen faldet med 6% fra 2018 til opgørelsen 2019.

Rapporten fra Gribskov Kommune som virksomhed beskriver, at der fra 2018 til 2019 har været en enkelt ændring i relation til kommunens bygninger og det drejer sig om salg af kommunal ejendom. Der er derfor foretaget en ny beregning for kategorien "Kulturinstitutioner" for 2018. Grundet en fejl i beregningen for 2018 hvor der er tastet forkert el-forbrug ind for kommunens materielgårde er kategorien "Andet" genberegnet for 2018. Samlet set er CO₂-udledningen faldet med 9% fra 2018 opgørelsen til 2019.

CO₂-regnskab – Samlet udledning for kommunen som geografisk enhed

Energistyrelsen opgør CO₂-udledningen i forhold til kommunens indbyggertal.

I Gribskov-Halsnæs er udledningen af CO₂ senest opgjort til følgende:

	Gribskov Kommune 2018	Gribskov Kommune 2019	Halsnæs Kommune 2018	Halsnæs Kommune 2019
CO₂-udledning pr. indbygger (2019)	7,03 ton	6,35 ton	5,26 ton	4,52 ton
Samlet kommunal CO₂-udledning	289.561 ton	261.400 ton	163.924 ton	141.231 ton

Kilde: spareenergi.dk

CO₂-udledningen opgjort på sektorer viser, at transport er den største kilde til CO₂-udledning i begge kommuner, herefter følger energi og landbrug. CO₂-udledning fra *transport* opgøres ud fra emissionerne, der opstår i kommunen, uanset hvem, der forårsager dem. CO₂-udledning fra *energi* dækker udledning fra forbrug og produktion af el og varme – herunder vedvarende energi. CO₂ fra *landbruget* består blandt andet af metan fra dyr, lattergas fra gødningslagre og CO₂ fra dyrkning af jorde.

Erhvervsstrukturen

Gribskov Kommune og Halsnæs Kommune har en mangfoldig erhvervsstruktur, hvor mange forskelligartede erhverv spiller en central rolle for vækst og beskæftigelse. En dybdegående analyse viser følgende pointer:

- Der er mange arbejdssteder i Gribskov-Halsnæs inden for handel og transport, bygge og anlæg og erhvervsservice
- Der er flest små virksomheder og ikke mange store virksomheder i området. Også når man sammenligner med situationen i hele landet. Over halvdelen (55,3 pct.) af områdets virksomheder er enkeltmandsvirksomheder.
- Nystartede virksomheder: Der startes lidt færre virksomheder i Gribskov-Halsnæs end tilfældet er i hele landet.
- Erhvervsservice: Både Gribskov Kommune og Halsnæs Kommune placerer sig i den nedre halvdel blandt landets kommuner i målinger af kommunernes erhvervsvenlighed (DI)
- Turisme og oplevelsesøkonomien er et vigtigt forretningsområde i de to kommuner. Og der er en forventning om, at de vil få endnu større betydning i årene fremover.

Befolkningen i området

Befolkningen i Gribskov-Halsnæs er sammensat af lige dele mænd og kvinder, og det samlede antal indbyggere er opgjort den 1. juli 2022 til 73.183 indbyggere. Heraf bor 41.576 i Gribskov Kommune og 31.607 i Halsnæs Kommune.

Aldersfordelingen i de to kommuner er stort set sammenfaldende. Der er i Gribskov-Halsnæs en stor andel borgere i aldersgrupperne 50-64 år og 65-79 år og færre i aldersgruppen 0-5 år, 17-25 år og 26-34 år sammenlignet med fordelingen i resten af landet. Gennemsnitsalderen i Gribskov-Halsnæs er på 47,3 år, hvilket er højt sammenlignet med gennemsnitsalderen for Danmark på 42,2.

Befolkningsudviklingen frem mod 2045

Gribskov-Halsnæs forventes i årene fremover ikke at opleve samme befolkningsstigning som områder tættere på hovedstadsområdet. Der vil dog ske en mindre fremgang i befolkningstallet over de næste 23 år. Der forventes således en mindre befolkningstilvækst på 2.800 personer. Dette svarer til en forventet samlet befolkningstilvækst på 3,7 % over de næste 23 år.

Samlet overblik over befolkningsudviklingen i Halsnæs og Gribskov kommune:

Tablet: Levendefødte og døde i Gribskov-Halsnæs 2007-2022

Gribskov Kommune	2020	2021	Halsnæs Kommune	2020	2021
Levendefødte	284	206	Levendefødte	260	147
Døde	477	495	Døde	363	373
Fødselsoverskud	-193	-188	Fødselsoverskud	-103	-126
Tilflyttede	2879	3276	Tilflyttede	1865	1958
Fraflyttede	2872	3100	Fraflyttede	1842	2001
Nettoflyttede	7	176	Nettoflyttede	13	-43
Nettoindvandrede	101	184	Nettoindvandrede	114	103
Korrektioner	8	4	Korrektioner	12	-10
Befolkningstilvækst	-77	176	Befolkningstilvækst	36	-76

Beskæftigelsen

Beskæftigelsesfrekvensen i Gribskov-Halsnæs er høj og der er ganske få arbejdsløse i området. Det gælder både for mænd og for kvinder. Beskæftigelsesfrekvensen er noget højere i Gribskov Kommune end i Halsnæs Kommune, der ligger tættere på gennemsnittet for Region Hovedstaden.

Hvor arbejder befolkningen henne?

Der er flest jobs i Gribskov-Halsnæs inden for offentlig administration, undervisning og sundhed samt inden for handel og transport. Der er væsentlig færre jobs i Gribskov-Halsnæs end i Danmark som helhed inden for information og kommunikation og inden for finansiering og forskning, men væsentlig flere jobs ift. landsgennemsnittet inden for bygge og anlæg.

Uddannelsesniveau

Uddannelsesniveaueet i Gribskov-Halsnæs er i store træk er sammenfaldende med niveauet i hele Danmark i forhold til korte og mellemlange videregående uddannelser. Dog er der en større procentdel i Gribskov-Halsnæs, der har taget en erhvervsuddannelse og en mindre procentdel, der har en gymnasial eller lang videregående uddannelse.

Kulturelle forhold

Både Gribskov og Halsnæs er kendetegnet ved et levende kulturliv. Gribskov har flere levende lokalsamfund, et stærkt foreningsliv og særligt i sommerhalvåret bydes der på markeder, festivaler, guidede ture samt brugerdrevne aktiviteter. Kyststrækningen har som før nævnt en stor tiltrækningskraft med de små landsbyer og fiskelejer, der ligger som perler på en snor langs kysten. Danmarks konge- og kirkemagt har også sat sine tydelige spor med bl.a. Esrum Kloster, der var et af datidens mest betydningsfulde cistercienserkloster. Her afholdes jævnligt markeder og andre events, som tiltrækker besøgende. De kulturbærende temaer i Gribskov er bl.a. kulturhistoriske landskaber, skove og kyststrækninger, kulturarvsarealer med fortidsminder og historier, gamle landsbyer og gårde, borge og klostre, skulptur og arkitektur i det åbne rum og lokale malere, forfattere og komponister og deres boliger

I Halsnæs har industrikulturarven en fremtrædende rolle i formidling af området, bl.a. med Industrimuseet Frederiks Værk. Gjethuset danner året rundt rammen om et mangfoldigt program. Her bydes på alt lige fra rockkoncerter og kammermusik, børne- og turnéteater til konferencer og internationale udstillinger. Herudover findes Knud Rasmussens Hus, samt flere aktivitetshuse, et medborgerhus og forsamlingshuse, hvor borgere og besøgende kan få en bred vifte af kulturoplevelser. Kommunen er desuden kendetegnet ved et stærkt og mangfoldigt foreningsliv, som har tradition for at samarbejde på tværs af kommunale kulturinstitutioner. og involvere mange lokale ildsjæle. Disse har blandt andet resulteret i årligt tilbagevendende festivaler og events.

I Gribskov-Halsnæs er der mange lokale ildsjæle, der initierer og udvikler aktiviteter og ideer, som efterfølgende i nogle tilfælde gennemføres i et samarbejde med kommunen.

Festivaler og events

I Gribskov-Halsnæs afholdes der hvert år en række festivaler og events, der fokuserer på bl.a. musik, fødevarer, kunst & litteratur og friluftsliv. Gribskov-Halsnæs er sammen med fire andre kommuner i Nordsjælland en del af brandingstrategien Kongernes Nordsjælland. Til forskel fra den tidligere nævnte Nationalpark Kongernes Nordsjælland dækker dette over alle kulturelle rejsemål såsom slotte og museer og markeder. Kongernes Nordsjælland bruges bl.a. af VisitNordsjælland til at markedsføre hele Nordsjællands kulturelle tilbud.

Bæredygtig udvikling og grøn omstilling

Der er en række eksempler på, at den grønne omstilling fylder meget i Gribskov-Halsnæs. Eksempelvis Grønt Danmarkskort der er et sammenhængende netværk af naturområder som kommunerne i fællesskab skal udpege efter en ensartet metode. Grønt Danmarkskort skal sikre en forstærket indsats for større og mere sammenhængende naturområder. Formålet er at understøtte en positiv udvikling i biodiversitet og at indfri intentionerne med Naturplan Danmark. Samtidig skal udpegningen bidrage til at opfylde FN's og EU's 2020 biodiversitetsmål om at standse tilbagegangen af biodiversiteten. Grønt Danmarkskort skal, når det er endeligt udpeget, tjene som et strategisk planlægnings- og prioriteringsværktøj, der kan anvendes af både kommuner, Staten, foreninger og fonde, og som grundlag for en prioritering af kommende naturindsatser.

I første halvdel af 2018 blev der etableret et lokalt Naturråd for Gribskov, Halsnæs, Hillerød, Frederikssund, Fredensborg og Helsingør Kommuner. Naturrådet bestod af repræsentanter for 13 forskellige foreninger/organisationer. Naturrådets arbejde mandede ud i en række overordnede anbefalinger til kommunernes arbejde med udpegning af Grønt Danmarkskort. Desuden kom flere af foreningerne i Naturrådet med særskilte anbefalinger. Anbefalingerne skal indgå, når kommunen udpeger til Grønt Danmarkskort.

Særlige stedbundne ressourcer

Naturen er en særlig kvalitet i Gribskov-Halsnæs. Naturen udgør en stor andel af kommunernes samlede areal og er kendetegnet ved en meget varieret natur med kyst, hav, mose, skov, søer mv.

Særligt om fiskeriområdet

Analysen af fiskeriet og dets følgeerhverv har fokus på Gribskov Kommune der er udpeget FLAG-område. Gilleleje Havn er Sjællands største fiskerihavn og hjemsted for erhvervsfiskere, der fortrinsvis fisker i de indre danske farvande. Fiskeriet er reguleret af kvoter, og ændringer i disse kvoter har afgørende betydning for erhvervets muligheder. Tidligere har sild og torsk udgjort en stor del af fangsten for gillelejefiskerne, men ændrede kvoter for Østersøen og Kattegat har betydet, at disse arter ikke længere landes i samme omfang som tidligere.

Antallet af besætningsmedlemmer på bi- og hovederhvervsfartøjer med Gilleleje som basishavn er gennem de seneste ti år faldet fra 71 i 2012 til 39 i 2021. I samme periode er antallet af fartøjer faldet fra 57 i 2012 til 31 i 2021. Heraf har fordelingen mellem bi- og hovederhverv ændret sig over tid. I 2012 var 50 af de 57 registrerede fartøjer erhvervsfartøjer, mens de resterende 7 var registreret som bierhverv. I 2021 er 32 fartøjer registreret som erhverv, mens et enkelt er bierhverv.

Omsætningen af fisk og skaldyr i Gilleleje er faldet betydeligt i de seneste år, målt i mængde, mens prisudvikling og ændring i landede arter betyder, at den samlede værdi af landingerne har opretholdt niveauet. I Gilleleje landedes i 2019 2.772 tons til en værdi af 53.274 mio kr., mens bruttoomsætningen på landsplan i 2019 udgjorde 3.266 mia kr.

Den fangst, der landes i Gilleleje, stammer både fra fiskefartøjer hjemmehørende i Gilleleje og fra andre danske og udenlandske fartøjer. Via auktionen i Gilleleje distribueres fiskene til konsum på det nære marked i Hovedstadsområdet og til såvel konsum som industri på verdensmarkedet.

Der har tidligere været erhvervsfiskeri i Arresø, der er Danmarks største sø. Fiskeriet omfattede arterne sandart og ål. Erhvervsfiskeriet er stoppet med udgangen af 2021, idet Naturstyrelsen, der forvalter fiskeriet i Arresø, har valgt at indstille erhvervsfiskeri i søen med henvisning til, at ålen i 2019 blev rødlistet som en truet art af UICN (International Union for Conservation of Nature).

Fiskeriets følgeerhverv i Gribskov Kommune

Fiskeriauktion i Gilleleje er en del af Fiskeriauktion Danmark. Auktionen i Gilleleje omsatte 530 tons fisk i 2019 til en samlet værdi af 23.9 mio.kr. Fiskeriauktionen i Gilleleje hører til blandt de mindst auktioner i landet, både hvad angår omsatte mængder og værdi.

Til sammenligning omsatte Hanstholm Fiskeauktion, der er landets største auktionshus, 14.588 tons fisk til en værdi af 279,4 mio. kr. Danske Fiskeauktioner, der består af auktionshusene i Hvide Sande, Thorsminde og Thyborøn omsatte samme år 8.684 tons fisk til en værdi af 199,1 mio. kr., mens Fiskeauktion Nord, som er en sammenlægning mellem auktionerne i Strandby og Hirtshals, håndterede 3.097 tons fisk til en værdi af 94,5 mio. kr.

De forholdsvis beskedne mængder i Gilleleje vanskeliggør opretholdelse af fiskerirelaterede virksomheder. Således har Fiskernes Filetfabrik, der forarbejdede sild, som en konsekvens af ændrede sildekvoter lukket for alle aktiviteter i 2020. Der er i dag ingen industrielle fiskeforarbejdningsvirksomheder på Gilleleje havn.

På Gilleleje havn findes flere fiskeforretninger, der sælger fisk og skaldyr til private og erhvervskunder. Disse forretninger har desuden i sommerperioden et stort salg af fiskeretter til turister, der nyder friskfangede fisk i det autentiske havnemiljø på kajen i Gilleleje. Netop kombinationen af den aktive fiskerihavn og turismen på den nordsjællandske kyst bidrager til den samlede økonomi i og omkring havnen i Gilleleje.

Verdensmarkedet for fisk til industri og konsum er baseret på et omfattende distributionssystem med transport til lands og til vands, samlecentraler, isværk, køle- og frostanlæg. En af de største nationale distributører har hovedsæde i Hundested og er en væsentlig aktør for fiskelogistikken vedrørende landinger i Gilleleje og på verdensmarkedet.

D Aktionsgruppens vurdering af de vigtigste lokale udfordringer og potentialer baseret på den udarbejdede SWOT-analyse

D1 SWOT

I det følgende præsenteres SWOT-analyser der er udarbejdet på baggrund af dataindsamlingen i strategiprocesen. Der er både anvendt statistiske data fra databanker som eksempelvis Statistikbanken.dk og Indenrigs- og Boligministeriets Kommunale Nøgletal, og kvalitative input fra interviews med lokale og regionale videnspersoner, samt fra afholdt borgermøde den 29. september 2022.

Infrastruktur

Styrker <ul style="list-style-type: none"> • Gode togforbindelser • Lange sammenhængende stiforløb for vandring og cykling 	Svagheder <ul style="list-style-type: none"> • Manglende offentlig transport på kryds og tværs og i ydertidspunkter • Unges mobilitet vanskeliggøres af få transporttilbud i ydertidspunkter
Muligheder <ul style="list-style-type: none"> • Flere og bedre samlingssteder og fælles kontorfaciliteter • Mere samkørsel • Bedre bredbåndsforbindelser • Lokale energifællesskaber 	Trusler <ul style="list-style-type: none"> • Øget afstand til sundhedstilbud • Energi- og forsyningskrise truer helårsturismen og områder uden fjernvarmeforsyning • Stigende udgiftspres til grundskolen

Natur, inkl. udnyttelse/benyttelse

Styrker <ul style="list-style-type: none"> • Alsidige naturområder - hav, fjord, søer, skov, hede med mere • Nationalpark Kongernes Nordsjælland • Naturgenopretning (Søborg Sø) • Naturen er en afgørende faktor for både bosætning og turisme 	Svagheder <ul style="list-style-type: none"> • Uforenelige interesser blandt forskellige brugergrupper • Manglende tilgængelighed og synlighed • Manglende skiltning
Muligheder <ul style="list-style-type: none"> • Øget synlighed og tilgængelighed • Sammenhængende stiforløb med service (Grøn Mobilitet) • Nyskabende og tværgående samarbejder • Fokus på bæredygtige oplevelser 	Trusler <ul style="list-style-type: none"> • Kyststrækninger nedbrydes • Få og sårbare områder med høj besøgsbelastning

Særlige miljø- og eller klimamæssige forhold

Styrker <ul style="list-style-type: none"> • Rig og alsidig natur • Lokale fødevarerproducenter har fokus på "kilometermad" - dyrker og afsætter lokalt 	Svagheder <ul style="list-style-type: none"> • Dårlig tilgængelighed af lokale fødevarer i dagligvarebutikker
Muligheder <ul style="list-style-type: none"> • Klimaforandringer giver mulighed for nye forretningsområder og samarbejder • Synlige lokale produkter og services • Styrke fremstilling af lokale bæredygtige kvalitetsprodukter • Fælles distribution og salg af lokale produkter • Økonomisk krise nødvendiggør og inspirerer til udvikling af cirkulære løsninger 	Trusler <ul style="list-style-type: none"> • Klimaforandringer er en trussel for området på grund af den langstrakte kyststrækning • Inflation presser indkøbsmønstre

Erhvervsstruktur

Styrker <ul style="list-style-type: none"> • Positiv udvikling inden for turismeerhvervet • Mange borgere med erhvervsfaglig uddannelse • Stærke erhvervsnetværk (formelle og uformelle), særligt inden for bygge/anlæg • Mange små fritidslandbrug, (= potentiel omstillingsparathed) • Stadig grønne CAP 	Svagheder <ul style="list-style-type: none"> • Manglende nytænkning og innovation • Lav placering på rangering af "erhvervsvenlighed" • Meget fragmenterede turismetilbud • Manglende overnatningskapacitet • Kort turismesæson • Mangler store ambitioner og internationalt niveau i oplevelser • Lav iværksætterrate
Muligheder <ul style="list-style-type: none"> • Nye lokale distributionskanaler for dagligvarer for eksempel butiksfællesskaber • Forbedret erhvervsservice i kommunerne • Uddannelsesmoduler tæt på erhvervslivet • Nye aktiviteter der kan udvide turistsæsonen • Øget fokus på digitalisering • Tilskynde til cirkulære driftsformer i landbruget • Øget fokus på det gode arbejdsliv 	Trusler <ul style="list-style-type: none"> • Butiksdød i nogle handelsbyer • Energi- og forsyningskrise • Online køb af varer (mad, tøj mv.) • Mangel på arbejdskraft – både faglært og ufaglært • Økonomisk afmatning

Fiskerierhvervet specifikt

Styrker <ul style="list-style-type: none"> • <i>Gilleleje Havn er en attraktiv havn for fiskeriet på grund af auktion og service</i> • <i>Den aktive fiskerihavn gør Gilleleje Havn attraktiv for turister og bosætning</i> 	Svagheder <ul style="list-style-type: none"> • <i>Meget lidt fokus på nytænkning</i> • <i>Ingen forarbejdningsevne efter filetfabrikken er lukket</i> • <i>Ingen rekruttering af nye fiskere</i> • <i>Dårlig økonomi i fiskerierhvervet</i> • <i>Fravær af forarbejdningsevne</i> • <i>Tilbagegang i antal aktive fiskefartøjer</i>
Muligheder <ul style="list-style-type: none"> • <i>Udnytte bygninger og arealer</i> • <i>Udvikling af bæredygtige fangstredskaber med henblik på at sikre kvoter</i> • <i>Uddannelse tæt på erhvervet</i> 	Trusler <ul style="list-style-type: none"> • <i>Presset fiskerierhverv - måske slet ingen aktive erhvervsfiskere om få år</i> • <i>Manglende kvoter</i> • <i>Ændrede krav til fangstmetoder</i>

Fiskeriets følgerhverv

Styrker <ul style="list-style-type: none"> • <i>Stærke servicefaciliteter – kran, bedding mm</i> • <i>Servicehavn, der betjener et stort område og andre fartøjer end fiskeriets f.eks. havvindmøllepark</i> 	Svagheder <ul style="list-style-type: none"> • <i>Begrænset dybde i sejlrende – ikke alle fartøjer kan serviceres</i>
Muligheder <ul style="list-style-type: none"> • <i>Uddannelse tæt på erhvervet</i> • <i>Fælles indsats for bedre anvendelse af ledig bygningskapacitet</i> • <i>Udvikling af nye forretningsområder for eksempel turisme- og fødevarerbranchen</i> • <i>Øget fokus på omstilling til bæredygtig erhvervsudvikling i den maritime økonomi</i> 	Trusler <ul style="list-style-type: none"> • <i>Færre fiskerfartøjer presser forretningsgrundlaget for følgerhverv</i>

Hvem bor i området?

<p>Styrker</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ressourcestærke borgere • Stærke fællesskaber (foreninger og bysamfund) • Billige byggegrunde og boliger i forhold Region Hovedstaden generelt • Mange med erhvervsfaglig uddannelse • Befolkningstæthed er lav – der er god plads og meget natur • Kort afstand til arbejdspladser i andre kommuner 	<p>Svagheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der mangler uformelle og mødesteder for de unge • Mangel på detailbutikker i nogle landsbyer • Indbyggertallet er reelt stagneret
<p>Muligheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sammenhængende stiforløb med service (Grøn Mobilitet også for borgerne) • Bedre inddragelse af de unge • Øget selvforsyning - fødevarer, energi og andet • Flere mødesteder og rammer for fællesskaber 	<p>Trusler</p> <ul style="list-style-type: none"> • Befolkningssammensætningen kan presse serviceniveau (institutioner mv.) • Færre specialbutikker detailhandlen • Lav grad af selvforsyning • Næsten en tredjedel af befolkningen har grundskole som højeste uddannelse

Kulturelle forhold

<p>Styrker</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mange stærke kulturinstitutioner • Stærk kulturhistorie • Initiativrige borgere skaber festivaler og events • Foreningsdrevne biografer, landsbyborgere driver forsamlingshuse • Stærk foreningskultur • Stærkt og righoldigt friluftsliv 	<p>Svagheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gener ved større events – trafik, støj • Svært af skabe økonomisk grundlag for nye kulturelle initiativer • Mangel på hænge-ud-steder for de unge
<p>Muligheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etablere attraktive væresteder for unge eksempelvis multibaner • Mere samarbejde på tværs mellem generationer • Udnytte den stærke kulturhistoriske profil til nye oplevelser 	<p>Trusler</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konkurrencen fra kulturtilbud i de store byer • Vanskeligheder med at rekruttere frivillige til en kontinuerlig indsats

Bæredygtig udvikling og grøn omstilling

Styrker <ul style="list-style-type: none"> • Har være et indsatsområde i mange år i området – stor erfaring • Lokale ressourcepersoner • Lokale "test cases" der kan bygges videre på 	Svagheder <ul style="list-style-type: none"> • Individuelle løsninger kan stå i vejen for kollektive løsninger
Muligheder <ul style="list-style-type: none"> • Flere arbejdspladser tæt på hjemmet/hjemmearbejdspladser for at mindste transport (miljø) og for at fastholde det gode liv (social) • Omstilling til naturligt bæredygtig primærproduktion • Lokale energifællesskaber 	Trusler <ul style="list-style-type: none"> • "Not in my backyard"- modstand • Begrænsninger i forsyningslovgivningen (varme, el mv.)

Særlige stedbundne ressourcer

Styrker <ul style="list-style-type: none"> • Ro og natur er et aktiv for borgere og bosætning • Der er afsat nationale midler til genopretning af natur • Rig kulturhistorie • Rig på bæredygtige naturressourcer 	Svagheder <ul style="list-style-type: none"> • Lav grad af handicaptilgængelighed • Manglende synliggørelse af mulighederne i naturområder • Potentiel konflikt mellem interessenter om anvendelse af området
Muligheder <ul style="list-style-type: none"> • Stærkere kobling mellem Nationalparken og erhvervsudvikling • Cross over mellem naturpleje, fødevarerproduktion og oplevelser • Nye partnerskaber • Viden om natur/naturpleje skal indgå i uddannelser • Satsning på fordybelse i naturen • Øget udnyttelse af fornybare ressourcer 	Trusler <ul style="list-style-type: none"> • Biodiversitetskrise og klimaforandringer • Kyststrækninger nedbrydes • Den ro og natur, borgerne sætter stor pris på kan ødelægges af øget benyttelse blandt andet fra øget turisme

D2 De udfordringer, som kan udledes af SWOT-analysen, er særligt centreret omkring fire områder:

1) Sammenhængekraft

Her tænkes både på infrastruktur, på mødesteder for områdets borgere og på udvikling af endnu flere fællesskaber.

2) Udvikling af nye arbejdspladser

Der skal arbejdes på at understøtte flere grønne virksomheder, der med nye innovative løsninger kan bidrage til en bæredygtig udvikling i fremtiden. Dette skal gerne kobles med et fokus på at skabe flere arbejdspladser i området.

3) **Bevarelse og videreudvikling af fiskerierhvervet og følgeerhverv**

Der er en særlig udfordring ift. fiskerierhvervet, hvor der er behov for nytænkning af hele det maritime erhverv og følgeerhverv.

4) **Attraktive områder for bosætning**

En fortsættelse af arbejdet med at udvikle attraktive byer, landsbyer, landdistrikter, hvor borgerne har lyst til at bo, og hvor der er et varieret udbud af butikker, god offentlig service, gode kulturelle tilbud og aktivering af naturen som en styrkeposition.

For alle fire udfordringer gælder, at udviklingsmidler – eksempelvis LAG-midler – kan spille en positiv rolle i at igangsætte aktiviteter der kan løse udfordringerne ved konkrete lokale handlinger.

E **Udviklingsstrategiens vision**

E1 Visionen for LAG Gribskov-Halsnæs er ***at området i 2027 fremstår som et (inter)nationalt eksempel på bæredygtige udviklingsindsatser. Vi fremmer socialt, økonomisk, kulturel og miljømæssigt bæredygtig udvikling, med særligt fokus på erhverv og fællesskaber i samspil med vores unikke natur og kulturhistorie.***

F **Udviklingsstrategiens indsatsområder og mål**

F1 I perioden 2023-2027 vil LAG Gribskov-Halsnæs arbejde indenfor følgende tre konkrete indsatsområder:

1. **Nære fællesskaber for alle generationer**

LAG Gribskov-Halsnæs vil arbejde på at styrke lokale fællesskaber, så det er en glæde at bo, arbejde og uddanne sig i området. Fællesskaber kan fremmes gennem indsatser, der styrker rammebetingelserne for lokal mobilitet (eksempelvis nye grønne transportformer/systemer), og der kan yderligere arbejdes med konkrete aktiviteter, der har til formål at øge interaktionen mellem borgerne. Det kan eksempelvis være via projekter, hvor borgerne mødes i naturen eller i byrummene om fælles aktiviteter.

2. **Bæredygtig udvikling**

LAG Gribskov-Halsnæs vil arbejde for bæredygtig udvikling i området. Bæredygtighed forstås bredt og rummer både en sociale, en miljømæssig, en økonomisk og en kulturel dimension. Gribskov-Halsnæs har i en årrække arbejdet målrettet med bæredygtighed på en lang række felter og er derfor langt fremme på området. I perioden 2023-2027 er det ambitionen, at bæredygtighed skal være en integreret del af de indsatser, der igangsættes i LAG-regi. Der vurderes eksempelvis at være et stort potentiale for bæredygtige aktiviteter inden for turisme- og fødevarerområdet, herunder hele fiskerisektoren.

3. **Nationalt og internationalt udsyn**

LAG Gribskov-Halsnæs vil anlægge en samarbejdende tilgang til udvikling. Det betyder, at LAG'en aktivt vil søge samarbejde med andre aktører i de tilfælde, hvor det kan resultere i bedre og mere helstøbte indsatser. Det kan både være samarbejder på tværs af LAG-grænser, kommunegrænser eller landegrænser alt efter hvilke muligheder, der opstår. Som led i den

samarbejdende tilgang vil LAG'en afsøge muligheder for at gennemføre projekter i samarbejde med andre puljer/fonde for derved at kunne gennemføre større projekter med øget effekt. Det kan eksempelvis være via EU's Interreg-programmer eller via finansiering fra danske private fonde.

F2 **Udviklingsstrategiens principper**

Som led i udarbejdelsen af strategien 2023-2027 er der gennemført interviews med centrale aktører i Gribskov-Halsnæs og der er gennemført et borgermøde. På baggrund af input fra interviews, borgermøde og LAG'ens bestyrelse, er der opstillet følgende fire principper for strategien. Principperne skal ses som styrende elementer for den efterfølgende opstilling af indsatsområder og konkrete målbare mål.

1. Bæredygtighed som integreret del af alle indsatser

LAG Gribskov-Halsnæs var i forrige periode frontløber ift. at tænke bæredygtighed ind i strategien. I den kommende periode vil LAG'en videreføre og udvikle fokus på bæredygtighed og bidrage til at folde bæredygtighedsbegrebet ud, så det både rummer og operationaliserer social, økonomisk, miljømæssig og kulturel bæredygtighed. Bæredygtighed vil være et af de centrale vurderingskriterier ift. nye projekter.

2. Sammenhængende satsninger

Der er et ønske om, at kommende projekter hænger sammen og skaber synergier med øvrige initiativer i området - offentlige såvel som private. Eksempelvis kan grønne cykelruter eller ridestier skabe fysisk sammenhæng i den lokale infrastruktur. Projekter der kombinerer offentlige indsatser med civilsamfundsaktiviteter kan tilsvarende skabe indholdsmæssig sammenhæng. Argumenter for, at et projekt skaber eller forstærker sammenhæng vil vægte højt.

3. Tværgående satsninger

Der er identificeret et ønske om, at de mange forskellige aktører i lokalområdet tænker mere på tværs. Det gælder mellem de forskellige kommunale forvaltninger og det gælder samtidig mellem aktører på eksempelvis social-, unge- og erhvervsområdet, hvor man ikke historisk har været verdensmester i at tænke indsatser sammen og trække på hinandens kompetencer. Det tværgående princip har også en international dimension, hvor der med fordel kan tænkes i at hente viden og inspiration udefra. Konkret kan kommende projekter ansøres til at tænke i nye samarbejder/partnerskaber som led i projekterne.

4. Kommunikation til nye målgrupper skal opprioriteres

Der er behov for en nytænkning af den måde LAG'en kommunikerer med omverdenen på. Ønsket om at appellere til nye målgrupper skal følges op af en kommunikationsindsats, der rettet mere mod disse grupper. Det betyder konkret mere fokus på at forklare helt grundlæggende hvad en LAG er for en størrelse og det betyder mere kommunikation på f.eks. SoMe.

F3 EU-miljømål

Vores forståelse af miljømæssig bæredygtighed hviler på EU's taksonomi for økonomiske aktiviteter¹, der anses for miljømæssigt bæredygtige. De 6 EU-miljømål er:

- 1) modvirkning af klimaændringer
- 2) tilpasning til klimaændringer
- 3) bæredygtig udnyttelse og beskyttelse af vand- og havressourcer
- 4) overgang til en cirkulær økonomi
- 5) forebyggelse og bekæmpelse af forurening
- 6) beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer

Med inspiration fra disse mål har vi tilføjet et 10. tildelingskriterium, se afsnit G.

F4 Med inspiration og opmærksomhed på EU-plan om social inklusion, kønsligestilling og unge har vi formuleret princip 4:

4. Kommunikation til nye målgrupper skal opprioriteres

Der er behov for en nytænkning af den måde LAG'en kommunikerer med omverdenen på. Ønsket om at appellere til nye målgrupper skal følges op af en kommunikationsindsats, der rettet mere mod disse grupper. Det betyder konkret mere fokus på at forklare helt grundlæggende hvad en LAG er for en størrelse og der betyder mere kommunikation på f.esk. SoMe.

F5 Sammenhæng i indsatserne

For at blive i stand til at løfte visionen i LAG Gribskov-Halsnæs er det helt nødvendigt at sikre stor grad af sammenhæng i de aktiviteter, der sættes i gang. Det betyder, at der i videst muligt omfang skal koordineres med øvrige strategier og indsatser, hvor der er overlappende aktiviteter. Konkret vil det være en vigtig prioritet for LAG Gribskov-Halsnæs at koordinere med følgende:

CAP

Common Agriculture Policy (CAP), er betegnelsen for EU's fælles landbrugspolitik. CAP-enheden har ansvar for at gennemføre ændringer af Landdistriktsprogrammet i dialog med EU-Kommissionen. LAG-ordningen er en del af EU's Landdistriktsprogram.

Udviklingsstrategier i Gribskov og Halsnæs Kommune

LAG-strategien er udarbejdet således, at vision, principper, målsætninger og indsatsområder giver mulighed for synergi med kommunale strategier i både Gribskov Kommune og Halsnæs Kommune. Det betyder konkret, at der med strategien er en ambition om, at kommende LAG-aktiviteter giver mulighed for positivt samspil med kommunernes målsætninger inden for trafik, bosætning, erhvervsudvikling mv. Ved en tæt koordinering af indsatser mellem LAG og kommunerne bliver det muligt at "geare" de anvendte ressourcer til gavn for den samlede lokale udviklingskraft.

Principper og indsatsområder i strategien er således fastlagt på et niveau, der vurderes at give gode muligheder for samspil med kommunale strategier og visioner.

¹<https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2020/04/15/sustainable-finance-council-adopts-a-unified-eu-classification-system/>

EU's indsats om Smart Villages

"Smart Villages" (2017-2020) er et tre-årigt undertema til det overordnede *Smart and Competitive Rural Areas' i netværket 'European Network for Rural Development'. Smart Villages har arbejdet med emner som sundhed og socialområdet, uddannelse, energi, transport og handel med det formål at forbedre og øge bæredygtigheden. Arbejdet har resulteret i konkrete forslag til udvikling af Smart Villages i EU's kommende programmer. Fra dansk side er Torup udvalgt som deltagende landsby².

G Aktionsgruppens prioriteringskriterier

I tillæg til de ni overordnede prioriteringskriterier, som Bolig- og Planstyrelsen fastsætter tilføjes kriterium **10. Projektets bidrag til bæredygtighed og cirkulær økonomi:**

<i>1. Projektets relevans i forhold til udviklingsstrategien og de overordnede mål og fokusområder for ordningen.</i>	Ligger projektet inden for aktionsgruppens udviklingsstrategi og inden for ordningen jf. Bekendtgørelsen?
<i>2. Projektbeskrivelse</i>	Hvordan er helhedsindtrykket af projektet, er det et godt projekt? Giver projektbeskrivelsen en god forståelse af projektet og fremgår projektets formål, aktiviteter, tidsplan, budget, mv. af ansøgningen?
<i>3. Er projektet fuldt oplyst?</i>	Er projektet fuldt oplyst? Er der tilbud på relevante udgifter, har projektet de relevante tilladelser, lejekontrakt, mv. Foreligger der en god forretningsplan og driftsbudget gældende for erhvervsprojekter?
<i>4. Projektansøgers kapacitet og økonomiske ansvarlighed</i>	Er ansøger troværdig og i stand til at gennemføre et LAG eller FLAG projekt? Har ansøger de nødvendige administrative og økonomiske ressourcer?
<i>5. Lokal forankring og samarbejde</i>	Er projektet forankret i lokalsamfundet, fx ved brug af lokale ressourcer og netværk? Skaber projektet nye netværk i lokalområdet? Skaber projektet nye formelle samarbejder? Er samarbejdspartnerne relevante? Vil de styrke området og projektet?
<i>6. Nyhedsværdi og innovation</i>	Skaber eller anvender projektet ny viden eller kendt viden på nye måder. Tilfører projektet nyskabende elementer som fx nye produkter, nye processer, nye sociale/kulturelle tilbud etc. til vores område?
<i>7. Projektets levedygtighed</i>	Har projektet et længerevarende perspektiv, og er det levedygtigt efter projektperiodens afslutning? Kan projektet opretholdes i de krævede 3 eller 5 år efter udbetaling?
<i>8. Gør aktionsgruppens midler en forskel (kritisk kapital)</i>	Vil aktionsgruppens midler gøre en forskel ift. at realisere projektet? Vil projektet blive til noget uden støtte? Realiseres projektet hurtigere med midler fra aktionsgruppen? Bliver projektet bedre/større?
<i>9. Projektets effekt</i>	Er de forventede effekter af projektet tilfredsstillende og realistiske?

² Se Torups Smart Village strategi her: https://www.smartrural21.eu/wp-content/uploads/Torup_Smart-Village-Strategy.pdf

10. Projektets bidrag til bæredygtighed og cirkulær økonomi

Hvordan er den samlede vurdering af projektets bæredygtighed? Bidrager projektets aktiviteter til at modvirke eller begrænse klimaændringer, forebygge eller bekæmpe forurening, beskytte eller genoprette biodiversitet. Medvirker projektet til bæredygtig udnyttelse og beskyttelse af vand- og havressourcer? Medvirker projektet til øget bæredygtig adfærd?

H Udviklingsstrategiens målsætninger, mål for indsatsområder og aktiviteter

H1 Erhvervsrettede mål og aktiviteter

Aktiviteterne skal relatere sig til følgende temaer: Job- og vækstskabende erhvervsudvikling, med fokus på: <ul style="list-style-type: none"> • Etablering og udvikling af mikrovirksomheder og små virksomheder • Fremme af erhvervssamarbejde • Bæredygtig udvikling og grøn omstilling 	Målsætning Angiv i %, den andel af den tildelte økonomiske ramme til projekter, som påtænkes anvendt til det enkelte indsatsområde.	Målbare mål (anslået)
Indsatsområde 1: Nære fællesskaber for alle generationer.	30%	
Mål: Flere borgerdrevne og lokalt forankrede forretningsmodeller. Aktivitet: <ul style="list-style-type: none"> • Udvikle lokale forretningsmodeller • Inddrage alle generationer i nye erhvervsfællesskaber 		Bidrage til etableringen af 3 nye lokalt forankrede virksomheder.
Indsatsområde 2: Bæredygtig udvikling.	50%	
Mål: Bæredygtig udvikling og grøn omstilling i det lokale erhvervsliv. Aktivitet: <ul style="list-style-type: none"> • Nye bæredygtige værdikædesamarbejder • Understøtte nye produktionsfællesskaber • Fokus på cirkulær økonomi 		Bidrage til etablering af 10 nye arbejdspladser med fokus på bæredygtig udvikling. Bidrage til minimum 10 projekter, der øger den grønne omstilling inden for energi, transport, turisme og fødevarer.
Indsatsområde 3: Nationalt og internationalt udsyn.	20%	
Mål: Mere samarbejde og videndeling med nationale og internationale aktører. Aktivitet: <ul style="list-style-type: none"> • Etablering af nye virksomheder • Øge videns- og kompetenceniveauet i det lokale erhvervsliv • Udveksling af viden og inspiration med andre dele af Danmark eller internationalt 		Støtte 3 nye partnerskaber med deltagelse af nationale eller internationale partnere.
Total for alle delmål under erhverv	100 %	

H2 Mål og aktiviteter, der forbedrer rammevilkårene for udvikling af landdistrikterne

Aktiviteterne skal relatere sig til følgende temaer: <ul style="list-style-type: none"> • Basale servicefaciliteter • Fornyelse i landsbyer • Kultur- og foreningslivet • Bæredygtig udvikling og grøn omstilling 	Målsætning Angiv i %, den andel af den tildelte økonomiske ramme til projekter, som påtænkes anvendt til det enkelte indsatsområde.	Målbare mål (anslået)
Indsatsområde 1: Nære fællesskaber for alle generationer.	40%	
Mål: Styrke de nære fællesskaber i Gribskov-Halsnæs. Aktivitet: <ul style="list-style-type: none"> • Udvikle spændende kulturtilbud • Landsbybaserede undervisnings- og sundhedsfaciliteter • Initiativer der samler på tværs af generationer 		Styrke de nære fællesskaber i 10 lokalområder.
Indsatsområde 2: Bæredygtig udvikling	40%	
Mål: Styrke en bæredygtig landdistriktsudvikling. Aktivitet: <ul style="list-style-type: none"> • Ikke forurenende transport og mobilitet • Faciliterer og understøtte lokale fællesskaber • Samkørsel og smart transport – både i lokalområdet og til og fra området 		5 initiativer der fokuserer på bæredygtig lokaludvikling. Udvikle og teste 2 initiativer omkring bæredygtighed via smart mobilitet for borgere, erhvervsliv og turister i lokalområdet.
Indsatsområde 3: Nationalt og internationalt udsyn	20%	
Mål: Landdistriktsudvikling med fokus på samarbejde og videndeling. Aktivitet: <ul style="list-style-type: none"> • Samarbejde med aktører uden for LAG-området 		Udvikle og støtte mindst 5 initiativer, der inddrager nationale eller internationale aktører.
Total for delmål under rammevilkår	100 %	

H3 Fiskerirelaterede mål og aktiviteter, der forbedrer vækst, beskæftigelse og bosætning i fiskeriområderne

Aktiviteterne skal relatere sig til følgende temaer, (jf Bilag 4): <ul style="list-style-type: none"> • Vækst og beskæftigelse i fiskeriområderne • Samarbejde og netværk • Bosætning og beskæftigelse i fiskeriområder 	Målsætning Angiv i %, den andel af den tildelte økonomiske ramme til projekter, som påtænkes anvendt til det enkelte indsatsområde.	Målbare mål (anslået)
Indsatsområde 1: Nære fællesskaber for alle generationer.	40 %	
Mål: Udvikle det nære fiskerierhverv. Aktivitet: <ul style="list-style-type: none"> • Udvikle aktivt erhvervsfiskeri i lokalområdet • Udvikle turismetiltag der inddrager lokalbefolkningen 		Støtte minimum 3 projekter, der udvikler det lokale fiskeri. Nye initiativer i krydsfeltet mellem erhverv og turisme. Støtte mindst ét projekt, der fastholder og skaber nye arbejdspladser i den maritime økonomi.
Indsatsområde 2: Bæredygtig udvikling.	40 %	
Mål: Udvikle den maritime økonomi, så forskellige interesser kan fungere i balance og sameksistens. Aktivitet: <ul style="list-style-type: none"> • Skabe forhold, der gavner og rummer fiskerierhverv og turismeerhverv • Omlægning til bæredygtige fangstmetoder 		Støtte mindst ét projekt, der tester og udvikler bæredygtige fangstmetoder. Støtte mindst ét partnerskab mellem fiskerierhvervet og andre erhverv i projektområdet.
Indsatsområde 3: Nationalt og internationalt udsyn.	20 %	
Mål: Skabe samarbejde og netværk med fiskerirelaterede aktører fra andre dele af landet eller fra andre lande. Aktivitet: <ul style="list-style-type: none"> • Bidrage til bæredygtig omstilling i fiskeriets serviceerhverv • Afsøg nationale og internationale samarbejdsmuligheder 		Etablere samarbejde med nationale og internationale partnere om udviklingen af den maritime sektor.
Total for delmål under rammevilkår	100 %	

Bilag

1. Situationsanalyse, LAG Gribskov-Halsnæs
2. Høringsvarsel, Gribskov Kommune
3. Hørings svar, Gribskov Kommune
4. Høringsvarsel, Halsnæs Kommune
5. Hørings svar, Halsnæs Kommune
6. Høringsvarsel, Region Hovedstaden
7. Hørings svar, Region Hovedstaden
8. Høringsvarsel, LAGens medlemmer
9. Hørings svar, LAGens medlemmer (1 svar er modtaget ved fristens udløb d. 22.12.22)

